

1

KAKOVOST IN METODE IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI

Doc. dr. Zalika Klemenc Kečič, dr. med.

CILJI SKLOPA

2

- Po koncu sklopa boste:
 - ▣ poznali definicijo kakovosti
 - ▣ poznali definicijo izboljševanja kakovosti
 - ▣ poznali metode izboljševanja kakovosti
 - ▣ znali določiti standard, merilo in kazalec kakovosti
 - ▣ poznali krog kakovosti in ga znali uporabiti v praksi

VSEBINA SKLOPA

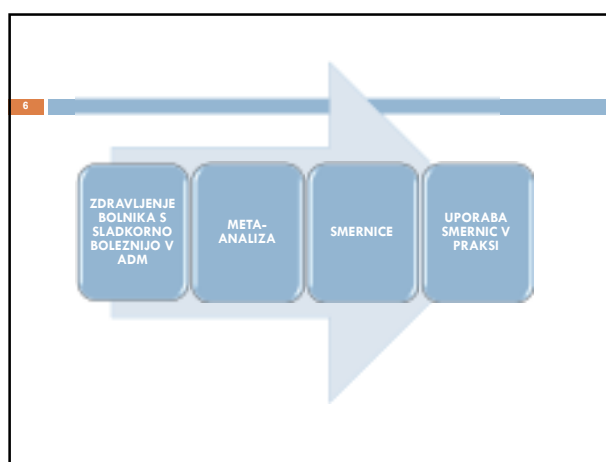
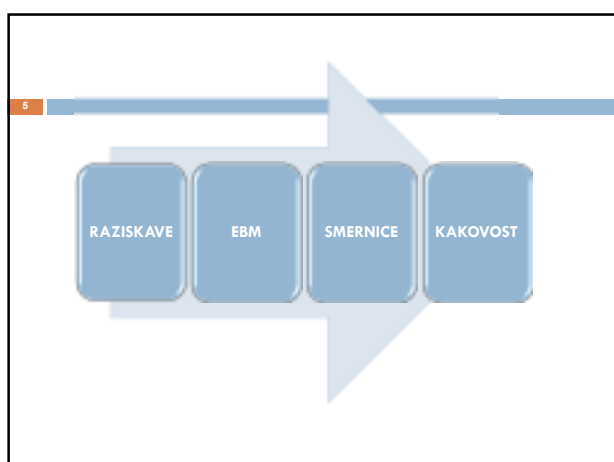
3

- Predavanje – teoretične osnove
- Delo v skupinah:
 - ▣ prepoznavna problemov na področju kakovosti dela v ambulantni
 - ▣ izdelava načrta sprememb za izboljšanje kakovosti

OSNOVNI POJMI

4

- Smernice
- Kakovost
- Izboljševanje kakovosti
- PDCA krog
- Vijačnica kakovosti
- Merilo/kazalec/standard kakovosti

KAKOVOST V ZDRAVSTVENI OSKRBI

7

- Stopnja, do katere zdravstvena oskrba posameznika in populacije zveča možnost želenih zdravstvenih izidov in se sklada s trenutnim znanjem ter pogoji dela (IoM).

KAKŠNA JE KAKOVOSTNA OSKRBA?

8

DIMENZIJE KAKOVOSTI

9

VARNOST Izogibanje povzročanja škodljivega učinka zdravstvene obravnave	USPEŠNOST Nudjenje storitev, ki temeljijo na znanstvenih dokazih in omogočajo jasno korist.	USMERJENOST V OSEBO Nudjenje oskrbe, ki se sklada z bolnikovimi potrebami in pričakovanji.
PRAVOČASNOST Zmanjševanje čakalnih dob in zakasnitev pri oskrbi, ki povzročajo poslabšanje zdravstvenega stanja	UČINKOVITOST Izogibanje nepotrebnim postopkom v oskrbi.	ENAKOST Nudjenje oskrbe, ki se ne razlikuje glede na lastnosti bolnikov.

VRSTE KAKOVOSTI

10

- Kakovost strukture
- Kakovost procesa
- Kakovost izidov

KAKOVOST STRUKTURE

11

- Pomeni:
 - ▣ Relativno stabilne elemente zdravstvenega sistema, ki omogočajo dostop do in nudenje zdravstvene oskrbe
- Vključuje:
 - ▣ Lastnosti skupnosti (oddaljenost do ambulante)
 - ▣ Organizacija (število zdravnikov v nekem kraju)
 - ▣ Lastnosti ponudnika zdravstvenih storitev (starost, spol, delovna doba ...)
 - ▣ Lastnosti populacije (tip zavarovanja)

KAKOVOST PROCESA

12

- Pomeni:
 - ▣ Dogodke, ki se zgodijo med interakcijo zdravnik-bolnik.
- Vključuje:
 - ▣ Kakovost izvedbe (primernost ukrepa)
 - ▣ Interpersonalno kakovost (sodelovanje z bolnikom)

KAKOVOST IZIDOV

13

- Pomeni
 - ▣ Učinek oskrbe na zdravstveno stanje bolnika in populacije
- Vključuje:
 - ▣ Rezultate preventive, dignostike in zdravljenja

IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI

14

- Sistematične, na podatkih temelječe aktivnosti, ki so narejene za to, da prinašajo takojšnje pozitivne spremembe v nujenju zdravstvene oskrbe

PET PRINCIPOV IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI

15

1. Izboljševanja kakovosti je znanost organizacije procesa.
2. Če ne moreš meriti, ne moreš izboljšati.
3. Upravljanje procesa pomeni upravljanje procesa in ne upravljanje zdravnikov oz med. sester
4. Pravi podatki v pravi obliki ob pravem času v pravih rokah.
5. Vključitev sposobnih ljudi.

ZAKAJ IZBOLJŠEVATI KAKOVOST?

16

- Ker moramo (specializacija, direktor, javnost)
- Ker želimo
- Ker to vsi delajo
- Ker hočemo biti boljši
- Ker je to temelj našega dela

ČEMU IZBOLJŠEVATI KAKOVOST?

17

- Povečevanje:
 - ▣ Varnosti
 - ▣ Učinkovitosti
 - ▣ Uspešnosti

CILJI IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI

18

- Zmanjšanje razlik v izidih
- Večja zanesljivost
- Manjša odstopanja pri postopkih
- Premik krivulje izidov proti boljšim izidom

19

KAKO IZBOLJŠEVATI KAKOVOST?

Metode izboljševanja kakovosti

KROG KAKOVOSTI

20

Slika: Kerak. J. Kakovost v zdravstvu.

1. NAČRTUJ

21

NAČRTUJ

22

- Izbira področja/težave, ki se/je ga bomo lotili izboljševati

ODKRITA TEŽAVA V OSKRBI

23

- Pritožbe bolnikov
- Pritožbe osebja
- Nizka kakovost oskrbe na določenem področju
- Nizko zadovoljstvo bolnikov
- Analiza dela

24

- Vsak zase napišite 3 težave, ki jih vidite pri svojem delu.

METODE IZBIRE PODROČJA/TEŽAVE

25

- Možganska vihra (brainstorming)
- Tehnika listkov za zidu
- Fokus metoda
- Nominalna metoda

Rang	Prednostna naloga	1	2	3	4	5	š
8	Premalo časa za bolnika	I				I	6
1	Dolgo čakanje v čakalnici	I	II	III	III	II	37
5	Vodenje diabetikov	I		I	I	I	19
2	Predpisovanje antibiotikov pri resp. infektu	I	III	I	II	II	28
9	Težave pri napotivah	I	I				3
4	Vodenje hipertonikov	II	I	II		III	25
10	Določanje mlinosti		I				2
6	Narocanje laboratorijskih preiskav		I	I	III		16
3	Preventiva kardiovaskularnih bolezni	I	II		III	II	27
7	Hišni obiski	III	I	I		I	14

Slika: Kersnik J. Kakovost v zdravstvu.

LASTNOSTI IZBRANE TEŽAVE

27

- Pogost
- Vpliv na zadovoljstvo bolnikov in izvajalcev
- Zanimiva/pomembna za vse
- Možnost opazovanja/merjenja in ocenjevanja
- Možnost odpravljanje težav s spremembo
- Možnost postavljanja standardov oz. ciljev boljše kakovosti

PRAKTIČEN PRIMER

28

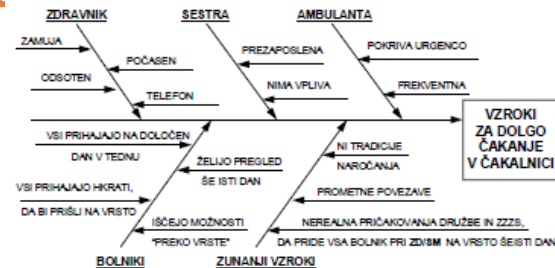
- Dolgo čakanje v čakalnici

UGOTAVLJANJE VZROKOV ZA TEŽAVO

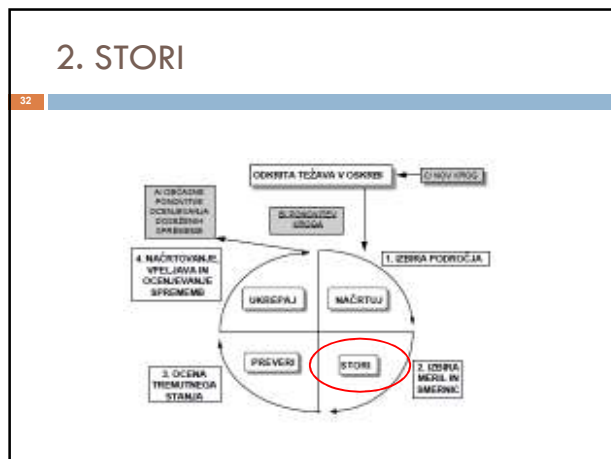
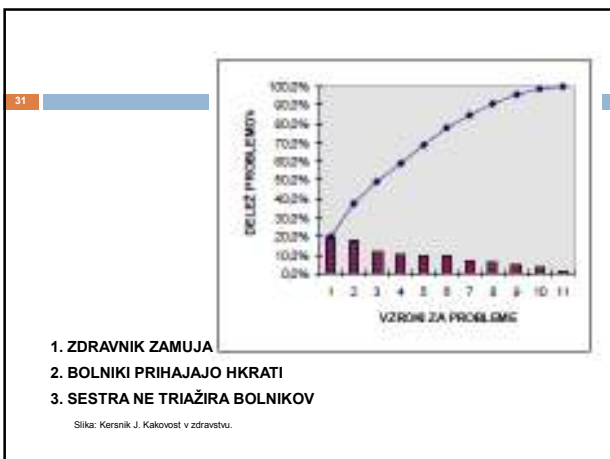
29

- Tehnika ribje kosti
- Pareto diagram

30

Slika: Kersnik J. Kakovost v zdravstvu.

- 33
- ### STORI
- Izbira meril in smernic
 - ▣ Kazalec
 - ▣ Merilo
 - ▣ Standard

- 34
- ### KAZALEC KAKOVOSTI
- Merljivi del naše težave/problema v kakovosti

- 35
- ### ČAKANJE V ČAKALNICI
- Kazalec kakovosti?

- 36
- ### ČAKANJE V ČAKALNICI
- Kazalec kakovosti:
 - ▣ čas čakanja bolnika (v minutah) od prihoda v čakalnico do vstopa v zdravnikovo ordinacijo

37

- Vsak zase napišite kazalec kakovosti za težavo, ki ste si jo zapisali prej.

MERILO KAKOVOSTI

38

- Je sistematično oblikovano stališče, ki ga lahko uporabljamo pri ocenjevanju ustreznosti določene odločitve, postopka, posamezne storitve, posega in izida oskrbe.
- Je opredeljeno zaželeno ali nezaželeno stanje kazalca zdravstvene oskrbe.

ČAKANJE V ČAKALNICI

39

- Merilo kakovosti?

ČAKANJE V ČAKALNICI

40

- Merilo kakovosti:
 - ▣ čas čakanja v čakalnici je 20 minut ali manj

41

- Vsak zase napišite merilo kakovosti za težavo, ki ste si jo zapisali prej.

STANDARD

42

- Pričakovana raven doseganja merila

ČAKANJE V ČAKALNICI

43

- Standard kakovosti?

ČAKANJE V ČAKALNICI

44

- Standard kakovosti:
 - vsaj 60 % bolnikov v čakalnici čaka 20 minut ali manj

- Vsak zase napišite standard kakovosti za težavo, ki ste si jo zapisali prej.

3. PREVERI

46

PREVERI

47

- Ocenjevanje kakovosti trenutnega stanja:
 - Preverjanje skladnosti opravljenega dela s standardi
 - Ocenjevanje trenutnega stanja kakovosti postopkov oskrbe na osnovi ocenjevanja (merjenja) kakovosti

NAČRT PREVERJANJA STANJA

48

- Vzorčenje
- Metode

ČAKANJE V ČAKALNICI

49

- Vzorec?
- Metode?

ČAKANJE V ČAKALNICI

50

- Sistematičen vzorec (vsak 10. bolnik) 100 bolnikov
- Merjenje časa čakanja s stoparico
- Rezultati:
 - 32 % bolnikov je čakalo 20 minut ali manj

4. UKREPAJ

51

UKREPAJ

52

- Načrtovanje, vpeljava in spremljanje sprememb:
 - Najtežja in najpomembnejša stopnja
 - Skrbno načrtovanje

NAČRTOVANJE SPREMEMB

53

- Prepoznavanje ovir za vpeljavo sprememb (izvajalci, pogoji)
- Izbira posega:
 - možnost pridobitev dodatnih znanj izvajalcev
 - preoblikovanje starih konceptov
 - uporaba spodbud

ČAKANJE V ČAKALNICI

54

- Načrtovanje sprememb?

ČAKANJE V ČAKALNICI

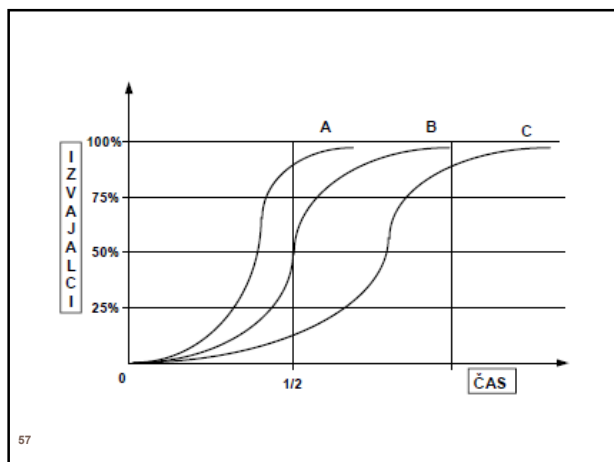
55

- Načrtovanje sprememb:
 - ▣ navodila zdravniku glede točnosti prihajanja v službo
 - ▣ sprememba naročanja
 - ▣ pridobitev znanja sestre glede triaže

VPELJAVA SPREMEMB

56

- Nerepresivni pristopi
- Sprememba sloga dela
- Privzemanje sprememb

ČAKANJE V ČAKALNICI

58

- Vpeljava sprememb:
 - ▣ predlog zdravniku glede postopne spremembe vedenja
 - ▣ izdelava urnika naročanja
 - ▣ izobraževanje o triaži

SPREMLJANJE SPREMEMB

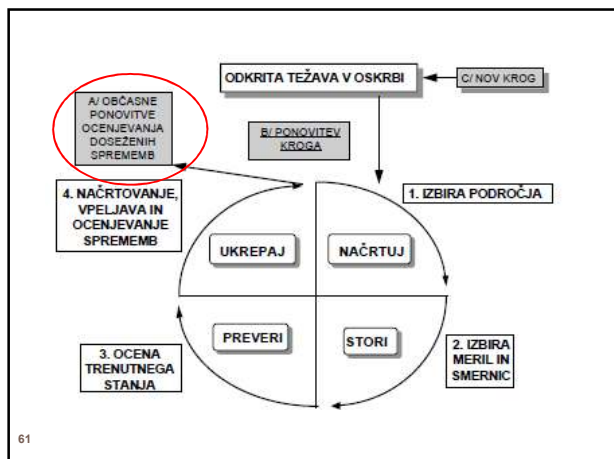
59

- Obdobno ocenjevanje sprememb na osnovi istih kazalcev, meril in standardov
- Primerjava dobljenih obdobjnih rezultatov med seboj
- Nov krog – vijačnica izboljševanja kakovosti

ČAKANJE V ČAKALNICI

60

- Spremljanje sprememb
 - ▣ analiza časov čakanja vsak mesec (enak vzorec, enaka metodologija)
 - ▣ primerjava časov čakanja v različnih mesecih
 - ▣ analiza dobljenega vzorca

SKLEPI

62

- Vsaka sprememba ni izboljšanje, vsako izboljšanje pa zahteva spremembo
- Ocenjevanje kakovosti lastnega dela je pomemben element našega vsakdanjega dela
- Področja, kjer imamo težave pri oskrbi, predstavljajo spodbudo k spremembam na bolje

ČE ŽELITE VEDETI VEČ O KAKOVOSTI

63

<http://ingpinqi.eu/products/distance-learning-module-for-family-doctors/>